

Antwoorden technische vragen algemeen bestuur 14 juni 2017

1.b.2 Rapportage nazorgonderzoek

VVD:

Vraag: 8. Conclusies nazorgtraject, laatste zin:

Klopt het dat er geen communicatie is geweest over de benoeming van commissarissen bij SNB?

Als dat klopt, wat was daar de reden van?

Antwoord : Het dagelijks bestuur heeft op 16 oktober 2013 via een mededeling het algemeen bestuur geïnformeerd over de voordracht van de heer Hieltjes. Communicatie over benoeming van commissarissen gebeurt daarnaast door de SNB zelf.

Ons water/ waterbreed

Vraag: De RKC toetst onder andere de rechtmatigheid. Deze toets wordt ook uitgevoerd door de accountant. Wordt hier door twee afzonderlijke instanties hetzelfde werk verricht?

Antwoord van de rekenkamercommissie: In het onderzoeksprotocol van de rekenkamercommissie staat dat de rekenkamercommissie als taak heeft het toetsen van het door het waterschap gevoerde bestuur en beleid op drie onderdelen, namelijk rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Deze drie onderdelen zijn opgenomen in artikel 182 van de Gemeentewet, waarin de bevoegdheid van de rekenkamer wettelijk is vastgelegd. In artikel 182 is ook opgenomen dat een onderzoek naar rechtmatigheid door de rekenkamer niet de controle van de jaarrekening kan bevatten. In de praktijk richt de rekenkamercommissie zich met name op de toets van doelmatigheid en doeltreffendheid, omdat de accountant zich al richt op de rechtmatigheid.

2. Notulen en verslag

CDA

Vraag: Kan de bestuurdersagenda AB voor de AB vergaderingen zodanig samengesteld worden, zodat de vergaderdruk meer verdeeld wordt?

Antwoord: de vergaderingen worden verspreid over het jaar georganiseerd zodat de vergaderdruk wordt verdeeld. De juni vergadering kent inderdaad altijd een lange agenda vanwege de Kadernota, jaarrekening en verantwoording.

PvdA

Opmerking: pagina 9 over de haven in Zevenbergen: Goed genotuleerd .Dhr Schouwenaars heeft echter verkeerde jaartallen genoemd, waardoor de voorzitter dat ook heeft gedaan. Genoemd zijn 1986 /1987 . Bedoeld was uiteraard eind jaren zestig immers demping vond plaats in 1970.

3.a.1 Jaarrekening 2016

Bedrijven

Vraag: Het voorstel/advies is dat er een bestemmingsreserve Persoonsgebonden Basis Budget (PBB) wordt ingesteld. Indien die wordt ingesteld moet dan ons (al eerder vastgestelde) reserve- en voorzieningenbeleid ook niet worden aangepast ?

Antwoord: In het op 9 november 2016 vastgestelde Reserve- en Voorzieningenbeleid 2016 is het volgende opgenomen: "Reserves ontstaan, worden gevoed, opgeheven of verminderd door aparte besluiten van het algemeen bestuur. Vorming, voeding, opheffing en onttrekking gebeurt in het kader van de bestemming of dekking van het resultaat." Bij deze Jaarrekening wordt, als onderdeel van de resultaatbestemming, het algemeen bestuur gevraagd in te stemmen met de vorming van de bestemmingsreserve Persoonsgebonden Basis Budget (PBB) conform het Reserve- en Voorzieningenbeleid 2016. Het al eerder vastgestelde reserve- en voorzieningenbeleid hoeft hiervoor niet aangepast en opnieuw vastgesteld te worden.

Vraag: De bestemmingsreserve PBB wordt voor het watersysteem (WS) en zuiveringsbeheer (ZB) apart opgenomen/geregistreerd. Is dat zinvol/noodzakelijk als er toch precies hetzelfde bedrag in bestemd wordt. Het lijkt er dus op dat deze niet specifiek per taak wordt geregistreerd.

Antwoord: Omdat de kosten en risico's grotendeels direct met de taken samenhangen, worden de risico's en reserves uitgesplitst naar Watersysteembeheer en Zuiveringsbeheer. De reserves worden toegerekend aan de taak waardoor ze zijn opgebracht. De bestemmingsreserve PBB betreft een personeelsgerelateerde reserve. Hiervoor wordt uit praktische overwegingen een verdeling van 50%-50% aangehouden, zoals ook wordt gedaan bij de algemene/wachtgeldreserve personeel.

VVD

Vraag: 3. Jaarrekening 2016, bijlage C: WBD scoort voor 2015 lager dan gemiddeld wat betreft de reserves per inwoner en de schulden per inwoner nemen meer dan gemiddeld toe, terwijl het weerstandsvermogen heel goed is. Dit komt tegenstrijdig over. Kan dat nader toegelicht worden en is er al een inschatting te maken voor deze ontwikkelingen voor 2016?

Antwoord: Deloitte heeft de financiële positie van waterschap Brabantse Delta ultimo 2016 afgezet tegen de andere waterschappen (basis: jaarrekening 2015). Hieruit blijkt dat ons waterschap goed presteert. De reserves en voorzieningen zijn weliswaar lager ten opzichte van andere waterschappen, echter wanneer dit afgezet wordt tegen de door de organisatie berekende benodigde weerstandscapaciteit, scoort waterschap Brabantse Delta bovengemiddeld: Het weerstandsvermogen van Waterschap Brabantse Delta is in 2016 zelfs 'uitstekend' te noemen. Hieruit blijkt dat het waterschap over voldoende eigen vermogen beschikt om de geïnventariseerde en gekwantificeerde risico's en verplichtingen van het waterschap te kunnen afwikkelen. De schijnbare tegenstrijdigheid kan niet verklaard worden zonder het beleid en de cijfers te analyseren van de andere waterschappen. Er is nog geen inschatting te maken voor deze ontwikkelingen in 2016.

De toename van de netto schulden per inwoner staat los van de ontwikkeling van de reservepositie van het waterschap. Bij de Kadernota 2017-2026 is al geconstateerd dat ontwikkelingen als het Deltaprogramma en de bijdrage aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma een zware wissel trekken op de financiële positie en de schuldpositie van het waterschap. Hiermee zouden de schulden van het waterschap en tarieven enorm toenemen. Daar heeft het waterschap op gereageerd door onder andere het financieel beleid te verduurzamen. Bij de Kadernota 2017-2026 heeft het bestuur een aantal maatregelen genomen om te komen tot een duurzaam financieel beleid en in het bijzonder het beperken van de schuldenlast. De effecten van deze maatregelen van duurzaam financieel beleid worden met ingang van 2017 zichtbaar.

3.a.4 Samenvatting Zuiveringsspiegel 2016 (voor kennisgeving)

PvdA

Vraag: Wanneer is de lange termijn planning omtrent het onderhoud van de installaties rwzi's bekend?

Antwoord: Voor de lange termijn onderhoudsplanning loopt nu een aantal initiatieven waarbij onder meer risico gestuurde inspecties van alle objecten worden uitgevoerd evenals een omvangrijke actualisatie van documentatie. Dit proces vraagt een aantal jaren. Er is niet een datum te noemen waarop dat gereed zal zijn. In de Kadernota (InvesteringsProgramma) zal in de loop der jaren steeds duidelijker worden hoe de planning van instandhoudingsinvesteringen zich ontwikkelt. Programmering van onderhoud is een proces van monitoring, inspectie en voortschrijdend inzicht.

Vraag: Kunnen de resultaten daar van al worden verwerkt in de kadernota 2019?

Antwoord: Alles wat bekend is zal worden verwerkt, dat wat nog niet bekend is wordt met behulp van expert judgement geschat.

Vraag: Wanneer is de uitnutting van de technische grens bereikt?

Antwoord: Om meer inzicht te krijgen in de vraag of het huidig investeringsplafond en onderhoudsbudget op de langere termijn voldoende zijn lopen trajecten, waaronder steeds specifiekere inspecties. Deze trajecten moeten een steeds concreter antwoord gaan geven op de gestelde vraag, juist voor de middellange termijn.

Vraag: Tot wanneer zijn de installaties betrouwbaar?

Antwoord: Zie het antwoord op de vorige vraag.

Vraag: Wanneer verwacht men dat het vervolgtraject wordt afgerond?

Antwoord: Zie het bovenstaande antwoord.

Agendapunt 3a5 jaarverslag crisisbeheersing

Ons water/waterbreed

Vraag: Op welke wijze worden de kosten van calamiteiten doorberekend aan de veroorzaker?

Antwoord: Dit gebeurt in hoofdlijnen op twee manieren. Via de bestuursrechtelijke weg en de civiel rechtelijke weg.

Door middel van handhavend optreden kan het waterschapsbestuur (als bestuursorgaan) een beschikking opstellen die zich richt tot de veroorzaker van de schade. De kosten die daarmee gemoeid zijn kunnen dan verhaald worden op basis van die beschikking. Is er geen bestuursrechtelijke weg begaanbaar, dan kan het waterschapsbestuur (als publiekrechtelijke rechtspersoon) trachten via de civiel rechtelijke weg de schade te verhalen op de veroorzaker (doorgaans: onrechtmatige daad).

PvdA

Vraag: Dijkgraaf was agendalid (pg 4.) Van wanneer tot wanneer is de dijkgraaf bestuurlijk agendalid geweest van het AB van de Veiligheidsregio?

Antwoord: De dijkgraaf is dat sinds de oprichting waterschap Brabantse Delta.

Vraag: Waarom zijn we geen lid meer van het Kennis en Beheerteam Omgevingszorg?

Antwoord: Het Kennis en Beheerteam omgevingszorg is opgeheven in 2016.

Multi planvorming gaat nu via de werkgroep Multidisciplinaire planvorming (MDP) waar het waterschap ook aan deelneemt.

3.a.7. Rapportage 2016 integriteitsbeleid

PvdA

Vraag: pg 4: 3 vrouwelijke vertrouwenspersonen. Waarom wordt vrouwelijke toegevoegd? Waarom is er geen mannelijke vertrouwenspersoon?

Antwoord: Er is normaal gesproken geen reden om dat te vermelden. De toevoeging is bedoeld om te laten zien dat er momenteel drie vrouwen zijn die deze rol vervullen. Toevallig is e.e.a. binnen het waterschap zo uitgekapt dat er momenteel drie vrouwelijke vertrouwenspersonen benoemd zijn. Zodra de benoemingstermijn van één van de vertrouwenspersonen is afgelopen, is er een kans om een mannelijke vertrouwenspersoon aan te stellen.

3.b Kadernota

VVD

Vraag: Pagina 40, Wateroverlast, laatste zin: Welke maatregelen worden bedoeld, waarin het beleid voorziet, die passen bij de huidige inzichten omtrent klimaatontwikkeling?

Antwoord: het gaat om maatregelen om te (blijven) voldoen aan de landelijk werknamen voor wateroverlast, maar ook om kosteneffectieve maatregelen om de risico's wateroverlast verder te verkleinen (boven normatieve maatregelen). De gebieden zijn in het Waterbeheerplan 2016-2021 benoemd. In de praktijk komt het neer op maatregelen zoals het realiseren van extra waterberging, uitbreiding of verplaatsing van gemalen, aanpassing van stuwen, et cetera.

Natuurterreinen

Vraag: Tabellen digitale pag 10 en 11. Bij de behandeling van de kadernota 2017-2016 is m.i. toegezegd dat er mbt tot realisatie EVZ's, beek-en kreekherstel, natte natuurparels, KRW-doelen e.d. naast (illustratieve) kaartbeelden ook cijfers en andere gegevens over voortgang zouden worden opgenomen. Nu staat er al een en ander aan toelichting, waarvoor dank, maar graag ontvang ik dit in de vorm van een geconcretiseerd overzicht.

Antwoord: in een concreet overzicht ziet de voortgang er als volgt uit:

	Gereed t/m '15	Opgave '16-'21 (WBP)	Reeds gerealiseerd '16-'17	Geprogrammeerd t/m '21	Nog niet geprogrammeerd
Natte natuurparels (ha)	2589	2083	142	1415	526 (25%)
Beek- en kreekherstel (km)	126	71	10	22	39 (55%)
Vismigratieknelpunten (stuks)	75	24	0	11	13 (54%)

Ecologische verbindingszones (km)	238	95	27	43	25 (20%)
---	-----	----	----	----	----------

NB: in de Kadernota staat op pagina 4 dat voor beek- en kreekherstel 35% van de afgesproken opgave is geprogrammeerd in concrete projecten. Inmiddels is bij de afronding van het project Weerijds Zuid gebleken dat de doelrealisatie voor beekherstel hoger is dan vooraf was ingeschat. Daarmee komt het totaal aan reeds gerealiseerde kilometers beekherstel in de jaren '16 en '17 op 10 kilometer. 45% van de afgesproken opgave is geprogrammeerd in concrete projecten, waarvan 14% reeds is gerealiseerd.

Bij de opmaak van de Kadernota zal het percentage 35% worden gewijzigd in 45% (pagina 4 van de Kadernota, derde bullit).

Vraag: pag 11 effecten maatregelen ecologische verbindingszones. Soms nadere beoordeling nodig voor bepaalde trajecten en eventueel extra maatregelen treffen. Kunt u uitleggen wat de aanleidingen kunnen zijn om die extra beoordeling te doen, of is dit structureel?

Antwoord: de aanleiding voor de beoordeling is dat het waterschap wil weten in hoeverre de inrichting en toestand van (grotendeels) ingerichte evz's voldoet. Deze evz-functionaliteitstoets wordt structureel uitgevoerd. Er is een prioritering voor te toetsen evz-trajecten gemaakt, waarbij de meest belangrijke robuuste verbindingen en trajecten waarlangs beschermde soorten moeten migreren eerst aan bod komen.

Vraag: Is dit een kwaliteitstoets of de beoogde kwaliteitsdoelen gehaald zijn?

Antwoord: ja, er wordt getoetst of de EVZ voldoet aan de habitateisen van de doelsoorten.

Vraag: Valt die extra controle onder de uitvoering van het project of zijn het controles enige tijd na realisatie?

Antwoord: de beoordeling vindt plaats na de realisatie. Het waterschap hanteert als uitgangspunt dat het traject minimaal drie jaar voor de beoordeling (grotendeels) is ingericht. Dit in verband met de ontwikkeling van groenstructuren.

Vraag: In één oogopslag: Wat is de reden dat er geen voorbeeldaanslag natuurterreinen is opgenomen?

Antwoord: het waterschap hanteert in de Kadernota en begroting negen verschillende voorbeeldprofielen. Vanwege de beperkte ruimte worden deze niet alle negen weergegeven in de Kadernota/begroting in één oogopslag. De meeste gangbare voorbeeldprofielen zijn weergegeven.

Bedrijven

Vraag: Graag ontvangen we een totaalstaat (bijv. als bijlage) over het totaal verloop van de bestemmingsreserve duurzaam financieel beleid (DFB). Deze zijn nu over meerdere hoofdstukken / overzichten opgenomen. Voor het overzicht/duidelijkheid graag al deze gegevens in één a4 overzicht (zoals ook al eerder verstrekt). Indien mogelijk ook met toelichting als posten anders zijn (geworden) dan eerder opgenomen.

Antwoord: in de bijlage is een overzicht van het verloop van de bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid per taak opgenomen. Deze bijlage zal ook nog worden opgenomen in de definitieve versie van de Kadernota. Ten opzichte van de KN 2017-2026 zijn de belangrijkste wijzigingen een lagere opbrengst switch SNB en een behaald rentevoordeel bij het aantrekken van een langlopende lening in januari 2017.

Bij watersysteembeheer zijn de financiële meevallers niet volledig toereikend om de maatregelen van DFB te dekken. Vanaf het jaar 2022 wordt, net als in de KN 2017-2026, in een aanvullende dekking voorzien door de WS tarieven extra te laten toenemen (zie ook de beantwoording van de vraag van de fractie PvdA op de volgende pagina).

Vraag: in de risicoparagraaf (pagina 39) staat dat Het waterschapshuis (HWH) besloten heeft de inleentarieven te verhogen van €72,- naar € 98,- per uur. Een stijging van maar liefst 36%. Wordt inhuur vanuit een waterschap naar HWH dan ook met dat nieuwe tarief (€ 98,- per uur) doorgerekend ?

Antwoord: ja, ieder project wordt begroot met dit tarief. Als in een project niet met inhuur van marktpartijen wordt gewerkt (dus met capaciteit van waterschappen), dan worden de afgesproken inleentarieven gehanteerd gebaseerd op de functies van de medewerkers. Immers als een medewerker van het waterschap voor HWH werkt, moet het waterschap voldoende middelen van HWH krijgen om zelf weer werk uit te besteden of mensen in te lenen. Met een te laag tarief kan dat niet.

Vraag: waarom zo'n grote stijging in één keer?

Antwoord: de commerciële tarieven die inhuur vanuit marktpartijen tot gevolg heeft zijn aanzienlijk hoger dan de tarieven die gekoppeld zijn aan de inhuur van medewerkers die vanuit waterschappen aan HWH beschikbaar worden gesteld.

Vraag: waaruit blijkt dat dit noodzakelijk is en dat dit tarief marktconform is?

Antwoord: de noodzaak ontstaat door een gebrek aan beschikbaar gestelde capaciteit (uren, kennis en kunde) vanuit de waterschappen aan HWH. Ook vraagt HWH capaciteit (specifieke kennis) waarover de waterschappen niet beschikken.

HWH hanteert bij de inzet van inhuur het inkoopbeleid dat zou moeten leiden tot marktconforme prijzen. De 36% is gebaseerd op ervaringen in de afgelopen jaren.

Vraag: heeft zo'n enorme stijging van het uurtarief geen forse gevolgen voor de kostprijs van de producten van HWH en zijn deze gevolgen al (globaal) in kaart gebracht?

Antwoord: projecten van HWH waaraan het waterschap gaat deelnemen of al aan deelneemt, kunnen meer gaan kosten en zijn afhankelijk van het aantal deelnemende waterschappen per HWH-project. Gevolg is dat producten van HWH meer gaan kosten, maar naar verwachting gaat dit om een klein percentage. De inhuur is immers een klein percentage van de totale kosten in een project en wordt bovendien nog gedeeld door het aantal deelnemende waterschappen. De gevolgen worden per project in kaart gebracht. Nieuwe projecten van HWH worden voorzien van een begroting en businesscase. Ieder waterschap kan op basis hiervan zelf bepalen of deelgenomen wordt. Met de mogelijke extra kosten is geen rekening gehouden in de Kadernota.

Ons water/waterbreed

Vraag: Voor de extra maatregelen op het vlak van duurzaamheid is geen budget opgenomen. Hoe worden deze maatregelen bekostigd?

Antwoord: de voorstellen op het gebied van duurzaamheid liggen apart voor ter besluitvorming. Aangezien het besluit hierover nog niet is genomen, zijn de consequenties nog niet in de Kadernota verwerkt. Het voorstel om te komen tot een energieneutraal waterschap zal tot extra baten leiden. Wel is er een voorfinanciering nodig. De onderbouwing hiertoe is als antwoord gegeven op de technische vragen bij agendapunt 3c van deze vergadering. De benodigde financiering voor de ontwikkeling van bioplastics wordt apart behandeld bij agendapunt 3d.

PvdA

pg 5: Graag € 700.000,= en € 800.000,= inzichtelijk maken/onderbouwen.

Antwoord:

Deze € 1,5 mln is 'vrijgemaakt' binnen de investeringsplafonds. De nadere inhoudelijke invulling volgt nog. Op deze wijze is voorkomen dat we straks wel ambitie en plannen hebben, maar geen geld. Het DB wil gaandeweg bezien of een en ander moet leiden tot verhoging van de plafonds

.Het bedrag voor klimaatadaptatie/ruimtelijke adaptatie (€ 700.000,-) is gebaseerd op de inzet van het waterschap in het kader van regionaal bod ruimtelijke adaptatie (Uitnodiging Zuid-Nederland). Aan het bedrag voor het thema waterkwaliteit (€ 800.000,-) ligt nog geen concrete uitwerking ten grondslag. Dit volgt uit de uitwerking van het BOB traject waterkwaliteit (besluitvorming in het AB op 25 oktober 2017).

Vraag: pg 15 Ten koste van welke investeringen zijn deze investeringen (0,7 miljoen en 0,8 miljoen) opgevoerd?

Antwoord: er zijn geen concrete investeringen te benoemen die als gevolg van deze reserveringen niet meer worden gedaan. De afspraken in de voorliggende Kadernota leiden ertoe dat een deel van de nog niet gelabelde investeringsruimte watersystemen wordt gereserveerd. Het bedrag voor klimaatadaptatie/ruimtelijke adaptatie komt uit de investeringsruimte voor maatregelen

aanpassingen waterhuishouding. Het bedrag voor waterkwaliteit komt uit de investeringsruimte voor KRW-maatregelen.

Vraag: pg 16 toename kapitaalslasten zijn grotendeels toe te schrijven aan HWBP. Is daarin de meevaller Overdiepse polder in verwerkt (afgeronde projecten) of spelen resultaten van projecten daarin geen rol?

Antwoord: de toename van de kapitaallasten wordt veroorzaakt door de solidariteitsbijdrage die het waterschap jaarlijks aan het HWBP betaalt. Dit is een verplichte bijdrage die alle waterschappen naar rato jaarlijks aan het Rijk betalen. Het Rijk legt hier geld bij, en daarmee wordt een pot gevormd waarmee de HWBP-projecten van de waterschappen worden gesubsidieerd.

Het project Overdiepse polder is als investering uitgevoerd met 100% subsidie van Rijkswaterstaat vanuit het Ruimte voor de Rivier programma. Dit project genereert voor het waterschap derhalve geen kapitaallasten. Wel is met Rijkswaterstaat afgesproken dat, indien er geld over zou blijven van de afgesproken risico toeslag, dat het waterschap dit geld mocht houden. Dit resultaat is reeds verwerkt in de jaarrekening 2015.

Vraag: pg 18 (tabel) de baten SNB vanaf 2016. Waarop zijn die gebaseerd?

Antwoord: de besparingen in 2016 en 2017 komen uit de energieoptimalisatie van de SNB. Door stoom in te zetten om elektriciteit te produceren zijn de inkoop kosten voor elektriciteit gedaald. Vanaf 2018 komen daar besparingen bij door het terugwinnen van fosfaat uit de asresten van de SNB.

Vraag: pg 21 "een deel" van de DFB maatregelen vertaalt zich in tarief ontwikkelingen. Hoe groot is dat deel en welk effect heeft dat op de tarieven?

Antwoord: vanaf 2022 wordt een deel van maatregelen DFB gefinancierd vanuit de tarieven. Dit geldt alleen voor de watersysteemtaak. De onderstaande tabel laat zien voor welke omvang de lasten uit de tarieven worden gedekt.

Deze lasten leiden tot een extra tariefstijging in 2022 variërend van 0,6% - 0,9% op het niveau van de voorbeeldprofielen (afhankelijk van de samenstelling van het voorbeeldprofiel). Ondanks deze extra stijging blijven alle voorbeeldprofielen ruim binnen de afgesproken norm van 2,5% + inflatie in 2022.

Verloop dekking DFB via tarieven (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Dekking DFB WS-tarieven	603	768	659	606	487	518
Dekking DFB ZB-tarieven	0	0	0	0	0	0

Vraag: In H 5 is sprake van verschillende tabellen waarin resultaten en mijlpalen zijn verwerkt. Is m.b.t. de behaalde resultaten t/m 2017 ook de relatie te leggen met gestelde doelen bijv. stoplichtsysteem of uitgedrukt in %?

Antwoord:

De resultaten zoals die in hoofdstuk 5 zijn beschreven, leiden op hoofdlijnen tot de voortgang in doelen en maatregelen zoals is weergegeven in tabel 1 en 2 in hoofdstuk 2. Gelet op het verschil in abstractieniveau tussen de diverse maatregelen is die relatie niet in één oogopslag zichtbaar te maken.

Bijlage: Verloop bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid per taak

Verloop reserve DFB (x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Watersysteembeheer													
Reserve DFB-WS per 1/1		3.398	3.597	3.989	2.736	2.190	1.248	274	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserve DFB-WS boekjaar	3.398	199	2.284	680	1.246	713	544	508	486	466	393	389	235
BTW-teruggave bedrijfsrestaurant	93												
Risico-toeslagen RvR projecten	3.142	-215											
Opbrengst switch WBD 2015	212												
Risico-opslag VZM overlastmaatregelen					400								
Reeds gereserveerd in KN	-1.100												
Switch SNB			1.974										
Dividend NWB					235	235	235	235	235	235	235	235	235
Rentevoordeel herstructurering (exploitatie)		414	310	188	333	311	266	253	251	231	158	154	
Rentevoordeel herstructurering (kapitaallasten)				186	74	40	43	20					
Rentevoordeel januari 2017				307	204	126							
Rekeningoverschot 2015	1.051												
Rekeningoverschot 2016													
Benodigde dekking DFB-WS boekjaar			-1.893	-1.933	-1.792	-1.654	-1.518	-1.385	-1.254	-1.125	-999	-876	-753
Onttrekking reserve DFB-WS KN 18-27			-1.893	-1.933	-1.792	-1.654	-1.518	-782	-486	-466	-393	-389	-235
Dekking DFB-WS tarieven			-	-	-	-	-	-603	-768	-659	-606	-487	-518
Reserve DFB-WS per 31/12	3.398	3.597	3.989	2.736	2.190	1.248	274	-	-	-	-	-	-
Zuiveringsbeheer													
Reserve DFB-ZB per 1/1	-	133	1.076	2.703	2.552	2.643	2.619	2.454	2.301	2.180	2.103	2.029	2.013
Toevoegingen reserve DFB-ZB boekjaar	133	943	2.644	791	961	777	567	511	477	455	394	391	265
BTW-teruggave bedrijfsrestaurant	105												
Opbrengst switch WBD 2015	239												
Amoveringsvoorziening SNB		476											
Switch SNB			2.226										
Dividend NWB					265	265	265	265	265	265	265	265	265
Rentevoordeel herstructurering (exploitatie)		467	418	236	383	325	254	224	212	190	129	126	
Rentevoordeel herstructurering (kapitaallasten)				209	83	45	48	22					
Rentevoordeel januari 2017				346	230	143							
Rekeningoverschot 2015	-211												
Rekeningoverschot 2016													
Benodigde dekking DFB-ZB boekjaar			-1.017	-942	-871	-801	-732	-664	-598	-533	-469	-406	-346
Onttrekking reserve DFB-ZB KN 18-27			-1.017	-942	-871	-801	-732	-664	-598	-533	-469	-406	-346
Dekking DFB-ZB tarieven			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve DFB-ZB per 31/12	133	1.076	2.703	2.552	2.643	2.619	2.454	2.301	2.180	2.103	2.029	2.013	1.932
Reserve DFB-Totaal WBD per 31/12	3.532	4.673	6.692	5.288	4.832	3.867	2.728	2.301	2.180	2.103	2.029	2.013	1.932

3.c. versnellingsplan duurzaamheid

Ons water/waterbreed

Vraag: We ontvangen graag een beter uitgewerkte financiële onderbouwing.

Antwoord: De achtergrondgegevens voor de baten bij een investering in realisatie van windmolens met een capaciteit van 30 GWh zijn als volgt:

	Kosten en baten (mln €)	
	totaal 15 jaar	jaarlijks
Totale investering (incl BTW)	-22	-1,3
Onderhoud en beheerskosten	-9	-0,6
Prognose SDE subsidie	21	1,4
BTW terugvordering	4,4	
vermeden stroomkosten	18	1,2
Totaal	12,4	0,7

PvdA

Vraag: Hoelang duurt het voordat de nieuwe parels (bio plastics en biomassa) benutting klaar is? Graag ontvangen we een raming.

Antwoord: Een eindtermijn voor de ontwikkeling van innovaties zoals bioplastics is niet te geven. Deze ontwikkeling gaat in kleine stappen, zoals omschreven in de nota over bioplastics, agendapunt 3d (inclusief raming). Voor het onderwerp Biomassa zijn er meerdere sporen: 1. Het kweken van biomassa uit afvalwater en 2. Het nuttig toepassen van maaisel in een kleine kringloop. Ons waterschap werkt zelf vooral aan spoor 2. Al het maaisel dat ons waterschap zelf maait wordt vanaf 2018 afgezet in de kleine kringloop. Dit is slechts een klein deel van de totale potentie. In de maaiwerkzaamheden werken we samen met gemeenten. In de lokale afzet van bermmaaisel van gemeenten is de huidige regelgeving momenteel nog beperkend. Ook op dit gebied is een concrete eindtermijn niet te geven, gelet op de afhankelijkheid van anderen.

Vraag: Het beschikbaar stellen voor derden voor energieopwekking in ruil voor stroomlevering of tegen reductie stroom afnemen, in plaats van inkomsten te genereren. Valt deze optie te onderzoeken?

Antwoord: Levering van stroom, of levering van 'garanties van oorsprong' wordt ook beschouwd als inkomsten. Deze optie is onderzocht, gelet op een initiatief voor realisatie van een zonneweide bij rwzi Bath (5 ha). Indien de stroom aan het waterschap geleverd gaat worden als tegenprestatie, gaat het om een fors bedrag, aangezien de afspraken voor een periode van 15 jaar worden gemaakt. Het waterschap heeft dan een (Europese) aanbestedingsplicht. Daarmee is het niet mogelijk op 1 op 1 met derden afspraken te maken. Er is onvoldoende grondslag om gebruik te maken van uitzonderingsclausules.

3.e. Spelregels algemeen bestuur

Water Natuurlijk

Opmerking: Kan dit stuk nog leesbaarder gemaakt worden? Lastig om te begrijpen, terwijl het een heldere weerslag zou moeten zijn van hetgeen eerder met AB is besproken.

Jammer dat de werkgroep niet aan de voorkant heeft kunnen meelesen met dit stuk. Gemiste kans. Ook t.a.v. Leesbaarheid. Werkgroep is immers mede verantwoordelijk.

Reactie: Spelregels zijn bedoeld voor het algemeen bestuur en het is belangrijk dat ze voor het algemeen bestuur duidelijk en werkbaar zijn. Mocht dit niet het geval zijn, dan moet zeker nog een slag worden gemaakt. Het dagelijks bestuur is hiervoor verantwoordelijk en is blij dat de werkgroep wil meelesen. Het zou inderdaad elegant zijn geweest als dit op voorhand was gebeurd.

3.g Wijziging gemeenschappelijke regeling Aquon

Bedrijven

Vraag: De bedoeling is te komen tot een onafhankelijk technisch voorzitter. In de toelichting staat dan ook: "Zoals besproken in fase 2 is behoefte aan zich meer onafhankelijk gepositioneerde voorzitter die geen eigen waterschapsbelang dient." Verder wordt gemeld: "in de hier uitgewerkte vorm is de technisch voorzitter geen lid van het algemeen bestuur, is geen bestuursorgaan, etc.". Echter in de concept wijziging staat bij artikel 16: "het algemeen bestuur benoemt een technisch voorzitter op voordracht van een van de deelnemers uit diens midden". Buiten dat deze formulering voor meerdere uitleg vatbaar is, is de vraag of in de gekozen formulering de voorzitter dan wel zo onafhankelijk is? Er staat nu "het algemeen bestuur benoemt uit diens midden". Dat zou in tegenstrijd zijn met de uitleg dat de technisch voorzitter geen lid is van het algemeen bestuur. Graag nadere uitleg/duiding.

Antwoord: Het is de bedoeling dat de technisch voorzitter uit het midden van het algemeen bestuur van Aquon komt. Dit omdat het belangrijk gevonden wordt dat de technisch voorzitter voeling heeft met zowel Aquon als de waterschappen. De toelichtende tekst bij de tekst van de GR is op dit punt derhalve niet juist. De tekst van de GR op dit punt is correct.

3.h Aanvraag voorbereidingskrediet instandhouding rwzi Nieuw Vossemeer

VVD

Vraag: Kunnen we ervan uitgaan dat bij de actuele raming nu alles is meegenomen of zijn er nog risico's denkbaar waardoor ook deze raming nog hoger uit kan vallen?

Antwoord: Er is door de eigen specialistische medewerkers een inspectie uitgevoerd. Deze is uitgebreid gedaan en de scope is helder in beeld.

De bijbehorende kosten zijn door eigen medewerkers ingeschat op basis van ervaring met eerder uitgevoerd werk. De kostenrekening is nog niet in detail uitgewerkt door een kostendeskundige, dit staat gepland in de verdere voorbereiding waarvoor het aanvullende voorbereidingskrediet is aangevraagd. Een onnauwkeurigheid is echter in de huidige rekening meegenomen waarbij van een maximum uitgegaan mag worden zoals aangegeven in de nota, te weten afgerond €2,8 miljoen.

Ons water/waterbreed

Vraag: We ontvangen graag een beter uitgewerkte onderbouwing van de afwijking van het oorspronkelijk geraamde bedrag.

Antwoord: Het oorspronkelijke bedrag is een grove inschatting geweest. Inspectie is pas na deze eerste raming uitgevoerd. Een nadere uitgewerkte onderbouwing is niet te geven. Zoals bekend loopt er een verbeterproces bij Zuiveringsbeheer om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.a. Managementletter 2017-2

Natuurterreinen

Vraag: Tijdens bespreking van Managementletter 2017-1, AB-vergadering 10 mei 2017, vroeg ik de planning en de stand van zaken van de watersysteemanalyses wat helderder neer te zetten. Het antwoord van dhr. Schots was, dat er in managementletter 2017-2 'wat over gezegd wordt'. Is hetgeen op pag 9 van de managementletter 2017-2 staat, onderdeel programma 3000, hetgeen dhr Schots heeft bedoeld?

Antwoord: Ja. Bij programma 3000 wordt op basis van het voor de managementletter geldende principe "management by exception" inderdaad kort de stand van zaken weergegeven.

VVD

Vraag: 1.2 Exploitatie: Welke energiefabrieken betreft het bij de andere aandeelhoudende waterschappen en wat zijn de oorzaken van de vertraging?

Antwoord: Zoals in bijlage 3 bij de managementletter staat, gaat het om vertragingen bij de realisatie van de bouw van de energiefabrieken Tilburg, 's-Hertogenbosch en Hengelo.

4.b Voortgang aspecten communicatievisie

VVD

Vraag: Met betrekking tot het meten van verbeteringen, zijn er streefwaarden geformuleerd voor de gewenste eindsituatie en de 1-meting(en)?

Antwoord: Ja. Om te kunnen beoordelen of met de uitvoering van de geactualiseerde

communicatievisie 2016-2017 meer bekendheid van het waterschap is behaald, zijn de volgende prestatie-indicatoren benoemd:

- Eind december 2017 heeft het waterschap 15 % meer websitebezoeken dan eind 2015, toen het aantal bezoeken 154.225¹ was.
- Eind december 2017 heeft het waterschap 30 % meer volgers op social media (Twitter, Facebook, LinkedIn) dan eind 2015, toen het aantal volgers op Twitter 3.209, op Facebook 1.131 en op LinkedIn 1.735 was).
- Eind december 2017 sluit 70 % van de artikelen over Brabantse Delta in de media aan op de algemene kernboodschap van waterschap Brabantse Delta.

¹ Let op: In maart 2015 is de cookiewet herzien. Een consequentie daarvan is dat websitebezoekers toestemming konden geven voor het wel/niet achterlaten van cookies, bijvoorbeeld in programma's als Google Analytics. Dit kan invloed hebben op de latere vergelijking van websitebezoeken per jaar en de interpretatie van de cijfers. Ook zijn er in 2015 waterschapverkiezingen geweest en andere actuele momenten die extra traffic naar de website hebben gestimuleerd. Ook hier geldt dat de interpretatie van cijfers alleen kan door de bestuurlijke, sociale en technische context erbij te betrekken.

4.c. Projectnota Roode Vaart

PvdA

Vraag: Ad2: wordt 2x geschreven over maximale bijdrage (ad €3,5 miljoen en €2,5 miljoen) dit scheidt verwarring. Graag uitleggen.

Antwoord: In 2013 heeft het AB ingestemd met een maximale bijdrage van € 3,5 miljoen in het totale project Roode Vaart. Hiervan is maximaal € 2,5 miljoen bedoeld als bijdrage in het werk in de kern van Zevenbergen en maximaal € 1 miljoen in de realisatie van een inlaatvoorziening aan het Hollands Diep.

Maximale bijdrage in het werk in Zevenbergen	2,5 miljoen
Maximale bijdrage in de inlaatvoorziening bij het Hollands Diep	1,0 miljoen

Maximale bijdrage in project Roode Vaart	3,5 miljoen

5.a. Ingekomen stukken betreffende ledenbrief CAB (stand van zaken belastingsamenwerking).

CDA

Vraag: Hoe is het AB hierin vertegenwoordigd en welke inbreng wordt er van ons verwacht?

Antwoord: In september 2017 zal de CAB haar rapport in regionale consultatiesessies met de algemene besturen van de waterschappen bespreken, net zoals in een eerdere fase van het traject is gebeurd. Ook overige in- en externe stakeholders zullen worden geconsulteerd.

Pvda

Vraag: Hoe gaat het DB de interne discussie vormgeven? Tot nu toe is er sprake van "consultatie" van AB leden op persoonlijke titel. Nu wordt gesproken over betrekken van de Algemeen Besturen.

Antwoord: het DB zal in de vergadering een antwoord op deze vraag geven.

Ons water/waterbreed

Vraag: De presentatie is slecht leesbaar. Kunt u deze in goed leesbare vorm (bijvoorbeeld zonder achtergrondplaatjes) verstrekken?

Antwoord: inmiddels is in iBabs de versie zonder achtergrond geplaatst.

¹ **Let op:** In maart 2015 is de cookiewet herzien. Een consequentie daarvan is dat websitebezoekers toestemming konden geven voor het wel/niet achterlaten van cookies, bijvoorbeeld in programma's als Google Analytics. Dit kan invloed hebben op de latere vergelijking van websitebezoeken per jaar en de interpretatie van de cijfers. Ook zijn er in 2015 waterschapverkiezingen geweest en andere actuele momenten die extra traffic naar de website hebben gestimuleerd. Ook hier geldt dat de interpretatie van cijfers alleen kan door de bestuurlijke, sociale en technische context erbij te betrekken.

5.b. brief van Loodvrij Vissen

PvdA

Vraag: Op welke manier wordt loodvrij vissen gestimuleerd door WBD?

Antwoord: Binnen de Visbeheerstand commissie Brabantse Delta is er diverse keren aandacht gegeven aan alternatieven voor vissen met lood. Dit was zowel in de bestuursvergadering als de plenaire vergadering waarbij een informatieve presentatie is gehouden. Het waterschap Brabantse Delta staat open voor een samenwerking op lokaal niveau, maar hecht er veel waarde aan dat initiatieven vanuit de gebruikers van viswateren en of belangenorganisaties (Sportvisserij Zuidwest Nederland) komen. Deze boodschap wordt ook binnen de VBC uitgedragen.

5.c. Dijkversterking Geertruidenberg-Amertak

Diverse fracties: graag de brief van de heer Van der Kallen toevoegen bij de AB-stukken.

Antwoord: de documenten die ten grondslag hebben gelegen aan het besluit van het dagelijks bestuur zijn openbaar en staan op de website van het waterschap onder 'werk in uitvoering': <https://www.brabantsedelta.nl/algemeen/actueel/werk-in-uitvoering/overig/dijkversterking-geertruidenberg-en-amertak/media-en-downloads/besluiten--projectdocumenten.html>

5.d. Brief de heer Poots 'Keermiddelen met pompen in de Laaksche Vaart'

PvdA: Is er een indicatie af te geven over de extra kosten het wel opnemen van de wens in het bestek?

Antwoord: Nee, niet in dit stadium van het project.

Voor het door het AB in juni 2016 vastgestelde voorkeursalternatief (keermiddelen en gemalen) is een globale budgetraming opgesteld, die gebruikt is om het plafondbedrag voor de aanbesteding van de uitvoering vast te stellen. In deze raming is, om in de antwoordbrief genoemde redenen, geen rekening gehouden met een doorvoerbaar keermiddel in de Laaksche Vaart.

Het voorkeursalternatief wordt in de volgende fase van het project tot een ontwerp uitgewerkt door een nog te selecteren marktpartij. De aanbesteding hiertoe loopt. Bij de uitwerking heeft de marktpartij vrijheid in de keuze voor het soort keermiddel. Doorvoerbaarheid van het keermiddel in de Laaksche Vaart is daarbij niet vereist. Omdat op dit moment nog niet duidelijk welk ontwerp de marktpartij voor het keermiddel kiest, is het ook niet mogelijk om in dit stadium een indicatie te geven van de meerkosten voor realiseren van een doorvoerbaar keermiddel.

Aangemelde mededelingen en ingekomen stukken

4.a. Managementletter 2017-2

Aangemeld door de fracties bedrijven en Water Natuurlijk

5a Ledenbrief CAB

Aangemeld door de PvdA

5b Brief loodvrij vissen

Aangemeld door de PvdA

5.c. dijkversterking Geertruidenberg-Amertak en DB-reactie

Aangemeld door de fracties Natuurterreinen en Water Natuurlijk en PvdA

5d brief de heer Poots keermiddelen Laakse Vaart

Aangemeld door de PvdA

Openstaande vragen

Vergadering algemeen bestuur 10 mei 2017

Actualisatie inkoop- en aanbestedingsbeleid

Vraag De heer Schouwenaars: ik zou graag handen en voeten geven aan hoofdstukken 4.2 en 5.3, duurzaam inkopen, het betrekken van het midden- en kleinbedrijf

Antwoord:

- Het expertisecentrum aanbesteden Pianoo heeft criteria opgesteld voor productgroepen. Dit

moet aansluiten bij de waterschapsdoelstellingen en moet tevens voldoen aan wet- en regelgeving. Doordat elke opdracht/aanbesteding uniek is, is het concretiseren van MVI in het beleid erg lastig. MVI staat nog in de kinderschoenen waardoor uniformering in het beleid MVI zou kunnen vertragen of zelfs tegen houden.

- Volgens de wet moet SROI gerelateerd zijn aan de opdracht die wordt uitgevraagd. Dit is voor elke opdracht/aanbesteding maatwerk. Wel wordt er gestimuleerd bij elke opdracht/aanbesteding om hier goed te bekijken waar het mogelijk is én waar het doelmatig is.
- Tevens zijn wij bezig met het opstellen van een groslijstbeleid om MKB zo veel mogelijk de kans te bieden om een opdracht van het waterschap te winnen.

Vraag Mevrouw Korst: Het risico dat beschreven staat: "Het risico is niet dekkend voor diensten die een relatief lage opdrachtwaarde hebben. Dat geldt met name voor de risico's van de IT-sector." Kan in beeld gebracht worden wat het risico in gezamenlijkheid inhoudt?

Antwoord: Het risico kan zijn dat er een product geleverd wordt voor een relatief laag bedrag, maar wanneer deze niet werkt en de medewerkers van het waterschap hun werkzaamheden niet kunnen uitvoeren waardoor de kosten vele malen groter zijn dan de aanschaf van het product. De aansprakelijkheid dekt niet alle kosten maar alleen dat deel wat is aangeschaft.

Rondvraag: vraag de heer van de Heijden: ik kreeg van een ingeland te horen dat de belastingsamenwerking een bandje heeft met de mededeling dat dit nummer 90 cent per minuut kost. Is dit zo ?

Antwoord: Nee, dat is niet zo. Vanuit de BWB worden geen telefoonkosten in rekening gebracht aan degenen die telefonisch contact opnemen met de BWB. ? Mocht de ingeland een telefoonnummer weten wat hij/zij toen heeft gebruikt of meer informatie, dan willen we dat graag verder uitzoeken. Ook om uit te sluiten dat er sprake is van een misbruiknummer op internet waarvoor een derde partij geld opstrijkt.

Vergadering algemeen bestuur 14 september 2016

Bij bespreking van de nota aanvraag aanvullend uitvoeringskrediet ten gunste van renovatie rioolgemalen vraagt de heer de Boer om zichtbaar te maken hoe de een miljoen driehonderdduizend euro (€ 1.300.000) die wegvalt in toekomstige investeringsprogramma's neerslaat.

Antwoord: De geplande investeringen van vier projecten uit de kadernota 2015-2024 zijn in de Kadernota 2018-2017 komen te vervallen doordat die zijn opgenomen in het project Renovatie Rioolgemalen. Hiermee is 1,3 miljoen aan geplande instandhoudingsinvesteringen aan rioolgemalen vervallen.